

Alle fylkeskommuner

Deres ref

Vår ref.
2016/23517 ELLROS

Dato
24.01.2017

Re-oppnevning av fylkeskoordinerende institusjoner i privatarkivarbeidet

Riksarkivaren har vedtatt en ny strategi for privatarkivfeltet i Norge, dvs. for bevaring og formidling av arkiver som er skapt av og dokumenterer privat samfunnssektor (bedrifter, organisasjoner og personer). Som ledd i strategien har Riksarkivaren tatt initiativ til å evaluere ordningen med fylkeskoordinerende institusjoner i privatarkivarbeidet.

Fylkeskoordinerende institusjoner for privatarkivfeltet ble oppnevnt i 2004, i samråd mellom det daværende ABM-utvikling og Riksarkivaren. Det ble lagt opp til et samarbeid med de enkelte fylkeskommuner om oppnevning av ansvarsinstitusjoner. Det gikk ut brev med endelig oppnevning fra Riksarkivaren 29.11.2004, der det ble redegjort for formålet med ordningen. Det framgikk også at det i noen fylker fortsatt ikke var funnet langsiktige løsninger, og at funksjonen var plassert ”inntil videre”.

I Riksarkivarens oppnevningbrev sto blant annet om dette:

I dette [«inntil videre»] ligger enten at det ikke foreligger felles forslag til en mer langsiktig løsning og/eller at statsarkivet og fylkeskommunen ønsker å samarbeide videre for å kunne avklare nærmere organisatoriske og ressursmessige forutsetninger.

Et viktig utgangspunkt for Riksarkivaren i dette arbeidet har vært at nettverket av ansvarsinstitusjoner skal medvirke til å forankre arbeidet med privatarkiver klarere i regionalt plan- og utviklingsarbeid og i kulturpolitikken. Målet har vært å finne fram til løsninger i alle fylker som både har tilslutning fra viktige aktører og er faglig og organisatorisk hensiktsmessige.

Nettverket av ansvarsinstitusjoner vil kunne være utgangspunkt for økt innsats i arbeidet med vern og formidling av privatarkiver regionalt og lokalt.

Riksarkivaren ser fram mot et godt samarbeid med nettverket av koordinerende institusjoner.

(Riksarkivarens oppnevningbrev, 29.11.2004)

Evaluering av fylkeskoordinerende ledd i privatarkivarbeidet

Rapporten *Evaluering av fylkeskoordinerende ledd i privatarkivarbeidet* fra arbeidsgruppe oppnevnt av Riksarkivaren og med fylkeskommunal deltakelse, ble behandlet av Riksarkivaren 11. november 2016.

Konklusjoner i rapporten

- Hovedkonklusjonen er at fylkeskoordinerende ledd for privatarkivarbeid er viktige i den nasjonale strukturen og nettverket for privatarkivarbeidet. Tilbakemeldingene er entydige på at ordningen generelt har styrket arbeidet med privatarkivene og bør videreføres med noen justeringer, selv og det er klare ulikheter mellom fylkeskommuner og regioner på arbeidsfeltet.
- Riksarkivaren vil kartlegge og synliggjøre behov for økte utviklingsmidler til regionalt planarbeid mm. og for utviklingsprosjekter for arkiv, som grunnlag for revitalisering av nettverket av fylkeskoordinerende institusjoner.
- Det bør gis klarere forankring for Riksarkivarens rolle på privatarkivfeltet i lov/forskrift, og for god ansvarsdeling og samordning. Kulturministeren viste 20. oktober i Stortinget til behov for tydelig arbeidsdeling mellom forvaltningsnivåene i arbeidet med privatarkiv.

Hele evalueringen med vedlegg finnes under overskriften Rapporter her: <http://arkivverket.no/arkivverket/Privatarkiv/Privatarkiv-i-Norge/Institusjoner-og-ressurser>. Privatarkivstrategien kan leses her: <http://www.arkivverket.no/arkivverket/Arkivutvikling/Privatarkivstrategi-2015-2020>.

Riksarkivaren ber derfor om at fylkeskommunen gjør en ny vurdering av hvem som skal inneha rollen som fylkeskoordinerende institusjon for privatarkiv, eventuelt også i sammenheng med planer for nye regioner. Om ønskelig går Riksarkivaren gjerne i dialog med fylkeskommunen om hva som kan være gode løsninger, eventuelle endringer i nåværende ansvars plassering, mm.

Riksarkivaren ønsker å styrke samarbeidet om bevaring og formidling av privatarkiv med fylkeskommunene. Vårt utgangspunkt er å støtte opp under arbeidet med arkiv som har vesentlig betydning for regioner og lokalsamfunn, som ledd i fylkeskommunenes rolle i regional planlegging og kulturutvikling. Revitalisering og styrking av nettverket av fylkeskoordinerende institusjoner for privatarkiv vil etter Riksarkivarens oppfatning kunne være ledd i dette.

Tilbakemelding ønskes innen 15. mars 2017.

Med hilsen

Inga Bolstad
riksarkivar

Ellen Røsjø
seniorrådgiver